



Geopark de Hondsrug

Van alle tijden...



Werkboek IJstijden groep 7-8



Naam _____

Groep _____

www.geoparkdehondsrug.nl

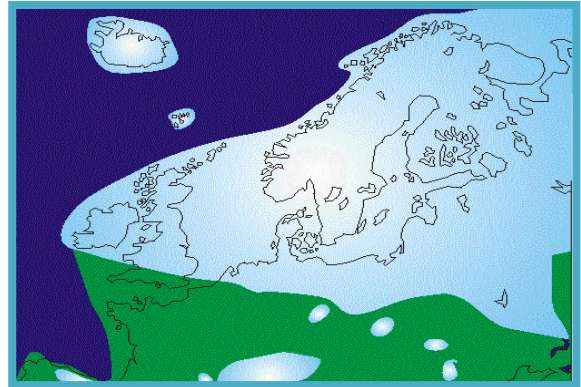
Dit project is mede mogelijk gemaakt door de Europese Unie, Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het ministerie van EU en het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, KOERS NOORD





In het verhaal vertelt Manny over de IJstijd. Wanneer eindigde laatste IJstijd?

Voor deze opdracht mag je een atlas gebruiken. Zoek uit welke landen tijdens een ijstijd bedekt waren onder sneeuw en ijs en schrijf deze hieronder op.



In het verhaal vertelt Manny dat veel eetbare planten niet meer groeiden. Dit komt door de kou die in de ijstijd heerste. In de barre ijtijden moesten mensen en dieren toch overleven. Wat deden zij om te overleven?

De mensen hadden het moeilijk om te overleven in de ijstijd. Dat geldt ook voor de dieren die in die tijd leefden.

Kun jij uitleggen hoe het kan dat mensen toch konden overleven? Wat deden zij bijvoorbeeld om warm te blijven?



www.geoparkdehondsrug.nl

Dit project is mede mogelijk gemaakt door de Europese Unie, Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het ministerie van EU en het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, KOERS NOORD

Les 2 groep 7/8 Dieren die samen met Manny leefden

In het verhaal van Manny kwamen verschillende dieren voor die in de ijstijd in Drenthe leefden. Welke dieren waren dit?



- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Mammoeten lijken erg veel op olifanten. Toch zijn ze niet helemaal hetzelfde. Kun jij vier verschillen noemen?

Op welke manier komen wij nu er achter welke dieren hier vroeger leefden?

Hoe heten de mensen die dit onderzoeken?

Jullie hebben gekeken naar een filmpje over grotschilderingen. Jullie maken op A2 karton een eigen grotschildering. Dit doe je van de dieren die in de ijstijd leefden. Deze dieren heb je als het goed is in de eerste opdracht van deze les al eens op geschreven.

Zorg voordat je begint met de opdracht, dat je tafel goed bedekt is met oude kranten. Haal bij je leerkracht een doosje Wasco (per groepje 1 doosje) en het A2 papier.

Zorg ervoor dat de opdracht binnen de tijd af komt.

Succes!



Les 3 groep 7/8 Leren jagen

In de ijstijd moesten mensen jagen om te kunnen overleven. Hoe deden ze dat?

Als je met zo'n wapen een dier gevangen had wat werd er dan van dat dier allemaal gebruikt? Kun je uitleggen waarvoor de verschillende onderdelen van een dier werden gebruikt?



In de ijstijd dachten mensen dat het dragen van een amulet geluk bracht. Vraag je leerkracht om een stukje klei en kneed deze naar de gewenste vorm. Maak er een eigen teken in dat bij jou past. Daarna lever je je amulet in bij de leerkracht. Deze gaat de amuletten bakken.

www.geoparkdehondsrug.nl

Dit project is mede mogelijk gemaakt door de Europese Unie, Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het ministerie van EU en het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, KOERS NOORD

Les op locatie: Hunebedcentrum Borger

Speurtocht IJstijd

1. Loop de filmzaal uit en zoek de hunebedbouwers. Welke wapens dragen zij bij zich? Waar zijn deze van gemaakt?

2. Zoek de vos die een dier gedood heeft. Welk dier heeft de wolf gedood? Welke dieren leefden in de ijstijd?

3. Ga opzoek naar de uitstalling van verschillende soorten stenen. Hoeveel soorten graniet vind je hier?

4. Ga opzoek naar informatie over de ijstijd. Wanneer was de voorlaatste ijstijd?

5. Tot welke provincies kwamen de ijskappen in de ijstijd?

6. Breng een bezoek aan het hunebed en verlaat deze daarna aan de andere kant. Hoe heet het volk dat in de 20^{ste} eeuw nog steeds mensen begroef in stenen graven?

7. Ga opzoek naar de computers. Maak daar de vragen over de ijstijd / prehistorie. Maak de vraag die gelijk is aan je groepsnummer.

8. Buiten het gebouw is de keientuin. Hoeveel keien liggen er voor het water?

www.geoparkdehondsrug.nl

Dit project is mede mogelijk gemaakt door de Europese Unie, Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het ministerie van EU en het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, KOERS NOORD

9. Nadat je het Hunebedcentrum verlaten hebt, sla je links af. Ga op zoek naar het hunebed dat dichtbij het Hunebedcentrum ligt. Hoeveel dekstenen heeft dit hunebed?

10. En hoeveel draagstenen heeft dit hunebed?

11. Uit hoeveel segmenten bestaat dit hunebed dan?

12. Zoek vanaf het hunebed de kortste weg naar de keientuin. Leg uit wat een gidsgesteente is.

Les 5 groep 7/8 Het einde van de ijstijd

In het verhaal van Manny wordt verteld dat het ijs begon te smelten. Dit betekent dat de ijstijd ten einde kwam. Wanneer kwam deze ijstijd ten einde?

Door welke factoren konden de mammoeten niet meer overleven?

Met het smelten van de gletsjers en daarmee ook sneeuw en ijs kwamen grote stenen naar Nederland en andere landen van Europa.

Wat bouwden de nieuwe bewoners ermee?



In de afgelopen lessen over de ijstijd ben je meer te weten gekomen over het ontstaan en het leven in de ijstijd.

Met alle informatie die je nu hebt ga je een muurkrant maken. Dit doe je in tweetallen. Zorg ervoor dat je de informatie goed combineert met foto's / afbeeldingen.

Uiteindelijk is het de bedoeling dat je de muurkrant gaat presenteren aan elkaar.

www.geoparkdehondsrug.nl

Dit project is mede mogelijk gemaakt door de Europese Unie, Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het ministerie van EU en het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, KOERS NOORD